

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความเป็นจริงของการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเส้นทางอาชีพใหม่ ของหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์เป็นการศึกษาในระดับลึก จึงต้องทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ทางสังคมที่ปรากฏขึ้น การศึกษาต้องกระทำอย่างละเอียดลึกซึ้งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าว รูปแบบของการวิจัยจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับสภาพของการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้ในการดำเนินการวิจัยซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเก็บข้อมูลได้ในระดับลึกจำนวน 8 คนและใช้การทดลองเครื่องมือจำนวน 1 คน มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. หญิงขายบริการทางเพศที่เป็นพนักงานของบาร์เบียร์ ในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยเข้าไปศึกษา
2. หญิงขายบริการทางเพศที่เต็มใจและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์มีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 1-5 ปี

การเลือกบาร์ที่ศึกษาโดยคัดเลือกบาร์แบบเจาะจงจำนวน 2 บาร์ โดยมีหลักเกณฑ์คือ บาร์ที่ยินยอมให้ความร่วมมือกับผู้วิจัย

วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลในระดับลึกผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลหลายประเภทได้แก่

1. ตัวผู้วิจัย ต้องมีบทบาทและคุณสมบัติดังนี้
 - 1.1 ไม่แสดงตนว่าเป็นนักวิจัย ซึ่งผู้วิจัยเองได้ทำงานในตำแหน่งการเงินและบัญชี โดยปฏิบัติตัวเองให้อยู่ในระดับเดียวกับสมาชิกทุกคนในร้านคอยให้ความช่วยเหลือในด้านการทำงานและการให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจในการกระทำของบุคคลทั้งหมดในร้าน

1.2 รับผิดชอบ ชื่อสัตย์ในการวิจัยและปกป้องคุ้มครองผู้ถูกศึกษาจากข้อเสียหายทั้งหมดทั้งปวง

2. การสังเกตเป็นการเฝ้าดูปรากฏการณ์และการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเส้นทางอาชีพใหม่ของหญิงขายบริการทางเพศที่แสดงออกตามธรรมชาติตรงกับสภาพความเป็นจริงโดยการสังเกตหลาย ๆ ครั้งและประกอบกับการซักถามโดยใช้แบบบันทึกอย่างย่อ จดเฉพาะหัวข้อที่สำคัญและร่างแผนผังคร่าว ๆ ไว้ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาเรียงใหม่เป็นบันทึกฉบับสมบูรณ์ทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการสังเกตเพื่อป้องกันการลืมข้อมูลและผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตดังนี้

2.1 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเข้าไปเที่ยวแบบนักท่องเที่ยวหรือไปนั่งคุยกับเจ้าของบาร์และบางครั้งไปกับสมาชิกในร้านที่มีเพื่อนในบาร์อื่นๆ เพื่อสังเกตลักษณะของบาร์ เบียร์พฤติกรรมหญิงขายบริการ แยกที่มาซื้อบริการการดำเนินงานรวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของหญิงขายบริการทางเพศกับบุคคลต่างๆ ในบาร์เบียร์

2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้เป็นพนักงานคนหนึ่งในบาร์จึงทำให้สมาชิกไว้วางใจและให้ความเคารพนับถือสมาชิกในร้านจึงได้เปิดเผยความจริงในเรื่อง ปัญหาต่างๆ ในการทำงาน ความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานอาชีพนี้รวมถึงไปถึงวิธีการเลือกแขกของหญิงขายบริการ

3. การสัมภาษณ์ ใช้คู่กับการสังเกต ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์หลายแบบได้แก่

3.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยสัมภาษณ์ในจุดที่สนใจเกี่ยวกับภูมิหลัง ปัจจัยขั้นตอนการปรับตัวเมื่อเข้ามาทำงาน ทิศนคติของตนเองต่ออาชีพ ผลกระทบ ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความรู้สึก ในอาชีพขายบริการทางเพศ ที่จะปรับเปลี่ยนเส้นทางอาชีพใหม่ในอนาคต ในการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยได้ขอสัมภาษณ์หญิงขายบริการเป็นการส่วนตัวนอกเวลาทำงานที่สถานที่ ที่หญิงขายบริการสะดวก

3.2 การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เป็นการพูดคุยกับหญิงขายบริการทางเพศและบุคคลที่เกี่ยวข้องในบาร์ในขณะที่หญิงขายบริการจับกลุ่มคุยกันในขณะที่รอแขกเข้ามาใช้บริการในร้านว่าแต่ละคนเข้ามาทำงานในบาร์เบียร์ได้อย่างไร เพราะเหตุใดถึงเข้ามาทำงานที่นี้ชีวิตความเป็นอยู่ของหญิงขายบริการในแต่ละวันว่าทำอะไรบ้าง วันนี้ไปที่ไหนมาไปกับใครหรือคุยถึงสภาพครอบครัวของหญิงขายบริการว่าหญิงขายบริการได้ช่วยเหลือรับผิดชอบต่อครอบครัวของตนเองอย่างไร มีการวางแผนชีวิตในอนาคตอย่างไร และคุยถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของหญิงขายบริการโดยใช้วิธีการพูดแบบกันเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เป็นพนักงานในร้านบริการบาร์เบียร์ ในตำแหน่งการเงินและบัญชีเป็นเวลา 2 ปี ซึ่งมีความสนิทสนมกับสมาชิกในร้านทุกคนและรับรู้ปรากฏการณ์ต่างๆ ตั้งแต่เริ่มเข้าทำงานและการดำเนินชีวิตทุกขั้นตอนของกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มเก็บข้อมูลเริ่มต้นจากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบาร์เบียร์ในจังหวัดเชียงใหม่แล้วจึงเก็บข้อมูลภาคสนามมาประกอบด้วยกัน มีขั้นตอนการเก็บโดยการสังเกต การสัมภาษณ์

การตรวจสอบข้อมูล

ในระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลได้บางส่วนตามวิธีการข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลควบคู่กันไปตลอดเพื่อให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุดจึงทำการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้อาจสามารถตอบปัญหาการวิจัยอย่างครอบคลุมหรือยัง โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลจากการสังเกตในประเด็นเดียวกับการสัมภาษณ์แต่ในสถานการณ์ที่ต่างกันเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้ในแต่ละครั้งว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูลโดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล คือการจัดทำรหัสข้อมูล จำแนกหมวดหมู่ และประเภทของข้อมูลการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ แล้วหาข้อสรุปแต่ละประเด็นเมื่อพบว่ายังได้ข้อมูลไม่ครบตามที่ต้องการจะมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์นั้น โดยการสัมภาษณ์ซ้ำและการสังเกตในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น ต่อมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลอีกครั้งให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุดก่อนเขียนรายงานการวิจัย